

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Vi utbildar, bildar och utvecklar idrotten

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna är idrottens eget studieförbund och utbildningsorganisation. Vårt uppdrag är att stimulera till utveckling genom bildning och utbildning. Vi gör det genom att tillhandahålla möjligheter, material och metoder som stimulerar människors lärande. Vi utgår alltid från idrottens värdegrund, Idrotten Vill.

Våra verksamhetsformer

Lärgruppen är vår vanligaste verksamhetsform. Det är en bildningsform som kännetecknas av att en mindre grupp människor träffas regelbundet för att tillsammans lära sig av varandra. Lärande sker med utgångspunkt från ett material, som kan vara en bok, film, tidningsartikel, webb eller annat samtalsunderlag som bidrar till ökad kunskap. Lärgruppsledaren håller ihop gruppen, men ansvaret för lärandet delas mellan lärgruppens medlemmar.

Kursen har en kursledare som leder verksamheten utifrån en tydlig kurs- och timplan. En kurs ska ha en inriktning och ett uttalat utbildningsmål.

Föreläsning kan vara en lämplig form när föreningen vill

samla och inspirera sina medlemmar kring ett specifikt tema.

Processarbete är en bra arbetsform för att stärka strukturen och utvecklingen i föreningen. Processarbetet leds av SISU Idrottsutbildarnas processledare och resulterar i en dokumentation och handlingsplan.

Kulturprogram kan användas för att skapa delaktighet i föreningen, t.ex. genom att anordna teater, sång, dans eller filmvisning.

Föreningsbesök En uppsökande verksamhet med syftet att nå unika föreningar och individer för att motivera och uppmuntra till att påbörja ett bildnings- och utbildningsarbete.

Strategi 2025

Idrottsrörelsen har tagit ett gemensamt avstamp för att säkerställa att vi är relevanta även 2025. De olika idrotterna har gått ihop för att utmana bilden av hur det ska vara att idrotta i förening och i samma veva staka ut vägen för framtiden. De har enats om en gemensam vision, Strategi 2025, och vägen dit.

”Svensk idrott vill att fler ska hålla på längre och att det ska vara naturligt att idrotta i en förening oavsett ålder eller ambitionsnivå. Människor ska inte vara hänvisade till egen motion eller privata alternativ för att träna, utan ska kunna idrotta inom svensk idrott hela livet om de så vill.” (Ur strategiskt dokument antaget på RF-stämman i maj 2015)

Vi bryter ner målen inom Strategi 2025 till sex utvecklingsresor:

- Jämställdhet för en framgångsrik idrott
- Den moderna föreningen engagerar
- Idrott gör Västerbotten starkare
- Ett stärkt ledarskap
- Ny syn på träning och tävling
- En inkluderande idrott för alla

Höjdpunkter under året

Svenska från dag 1

Svenska från dag ett är ett integrationsprojekt som använder idrott som en väg in i samhället för asylsökande och nyanlända. Syftet är att öka kunskapen inom svenska språket, demokrati, föreningsliv, det svenska samhällssystemet och att skapa en meningsfull sysselsättning under asyltiden. I dagsläget har arbetet främst kommit igång i Jörn, men Boliden och Lövånger står på tur.

SM-veckan i Skellefteå

Inför SM-veckan i Skellefteå erbjöd vi ett flertal möjligheter för arrangerande föreningar, bland annat volontärutbildning, utbildningar inom arrangerande förening, seminarieprogram och utbildningsmaterial. Totalt genomförde arrangerande föreningar över 500 utbildningstimmar inför SM-veckan.

Föreningar bekämpar machokultur

SAIK har under hösten genomfört en stor utbildningsatsning kring machokultur, som tog avstamp i ett gediget värdegrundsarbete.

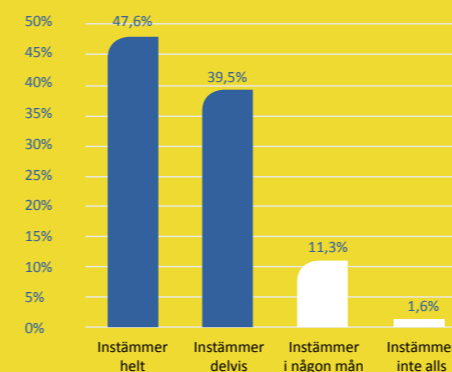
1 193

föreningsbesök, varav 870 är idrottsföreningar

Totalt har vi organiserat bildningsverksamhet i 534 organisationer och har under året loggat 1193 föreningsbesök varav 870 är idrottsföreningar.

SISU:s utbildningsverksamhet i länet – vi har nått 508 av 887 föreningar under året!

Sammanlagt, jag och min förening är nöjd med SISU:s arbete

6 681 deltagare i bildningsverksamhet med fokus på värdegrundsfrågor

Vilket år vi haft

Galet intensivt. Galet spännande. Galet viktigt. Det är alltid känslan när jag gör dessa återblickar, men kanske mer än vanligt detta år. Massor av stora, viktiga, spännande eller roliga händelser. Det är många saker som i efterhand kommer att definiera 2018. Inte sällan i form av särskilda satsningar, projekt, uppdrag eller annat. Jag återkommer till dessa, men vill faktiskt börja i en annan ända.

Med båda fötterna tryggt i grunduppdraget
Trots att antalet satsningar, uppdrag och projekt med olika finansörer och uppdragsgivare ökar snabbt står vi väldigt väl rustade i vårt grunduppdrag som kan sammanfattas i att Utbilda och Utveckla idrotten. Vi har alltid haft filosofin att alla extra uppdrag ska stärka grunduppdraget och ge mervärden för föreningar och förbund, något jag tycker att vi lyckas allt bättre med. Några exempel.

Folkbildningsuppdrag i förändring

Jag ser 2018 som starten på en renässans för vår folkbildningsverksamhet. Det är utpekade som en förutsättning för att lyckas med Idrottsrörelsens förändringsarbete som har sikte på de övergripande målen 2025. Vi ser också att vi på daglig basis verkar i alla sex utvecklingsresor på lite olika sätt. Våra konsulenter har under året dessutom gjort ett ambitiöst arbete med fördjupningar genom arbetsgrupper kopplade till varje resa. Folkbildning är ju dock inte bara vad vi (och andra) tycker att föreningarna borde göra (uppifrån och ner) utan minst lika mycket vad som är högst på deras agenda, vilka behov de har (nerifrån och upp). Det finns otaliga exempel på processer, utbildningar, föreläsningar och annat som uppstått genom ett behov i föreningen, precis som det ska vara. Kanske utmanande för den som i detalj önskar planera vår verksamhet, men helt nödvändigt för att vara det bästa stödet för distriktets föreningar. Under 2018 går det inte att runda allt arbete som EU:s nya datadirektiv GDPR inneburit. Det har varit ett verkligt behov i föreningarna som vi tacklat på en rad sätt; i workshops, föreläsningar, webinarier och handgriplig rådgivning/vägledning.

Den kanske viktigaste förutsättningen för att vi ska lyckas i vårt folkbildningsuppdrag är relationen vi har med våra föreningar, därför lägger vi också mycket kraft på det. Vi vet att det i sig är en framgångsfaktor. Det lägger dessutom grunden för nå ut med alla

andra satsningar vi vill göra. Vi vet också att vi lyckas bra med det år efter år. Dels får vi ofta den feedbacken direkt och dels gör vi årligen mätningar bland distriktets ordföranden och våra lärgruppsledare som bekräftar detta. Att vi lyckas hålla i det från år till år gör mig verkligen både stolt och tacksam.

Årets idrottsförening och Årets ledare

Mötesplats Lycksele är en av de intressepolitiska aktiviteter som märks och syns mest. Till de årligt återkommande aktiviteterna hör att vi utser Årets ledare och Årets Idrottsförening. Årets Idrottsförening – Rödåbygdens IK – glädjer för att det är ett mycket gott exempel (i en lång rad) på föreningar som bidrar till att lyfta en hel bygd. Landsbygden ligger mig extra varmt om hjärtat och vårt civilsamhälle har nog aldrig varit viktigare för en levande landsbygd. Oftast är det just en idrottsförening.

Det som definierar 2018 Tema rörelserikedom.

2018 års tema har varit Rörelserikedom (Physical Literacy). Återigen har vårt tema varit väldigt vältajmat, för vilket år vi haft. Vi fick klart med uppdraget Daglig Rörelse i skolan och kunde anställa multisportlegenden Robert Lindberg som projektledare. Han startade i högt tempo ett pilotprojekt som syftar till att skapa Rörelserika stadsdelar på Ersboda, Mariehem och Ålidhem. Robert medverkade också i länssatsningen Change the-Game-on-tour där konceptet Change the Game exporterades till sju Västerbottenskommuner i form av heldagsaktiviteter tillsammans med skolorna. Med stöttning av RF-SISU och Heja! har vi också organiserat en Sverigeturné med Dean Kriellars, vår kanadensiske vän som blivit en av Physical Literacys stora ambassadörer globalt. Dean har under 2018 gjort 10 stopp i sju städer runt om i landet. Vi valde att förlägga Idrottens dag till Skellefteå detta år då Change the Game alltid genomförs i Umeå.

2018 har handlat om Physical literacy, om rörelserikedom och om de förutsättningar för fysisk aktivitet som omger oss alla. Vi har låtit Rörelserikedom genomsyra vår verksamhet i både Västerbottens Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna under 2018.

2018 – ett år i rörelserikedomens tecken

Detta valår 2018 har styrelsen lagt särskilt fokus på att föra dialog med politiskt valda i kommuner och region. Länets femton kommuner har oerhört olika förutsättningar och därmed även olika fokus på vad som stödjer och utvecklar idrotten.

Det som förenar är det till synes outtömliga behovet av lokaler och anläggningar. Den större stadens utmaning att hinna bygga och utveckla i samma takt som bostadsbyggandet breder ut sig. Den mindre ortens strävan att underhålla och behålla befintliga anläggningar och finna vägar till samnyttjande som motiverar kostnaden.

Gemensamt är även viljan att utveckla medborgarnas hälsa. Vi upplever att länets kommuner uppskattar och stödjer vår verksamhet. Den uppslutning som Change the Game on tour fick visar att också medborgarna och föreningarna uppskattar det vi gör och att det finns ett behov som vi fyller med vår verksamhet. Här vill jag också lyfta de många initiativ till mångfaldsprojekt som vi fått följa under de tre senaste åren. Hela 66 idrottsföreningar i länet har vi tacka för att vi kunnat nå nästan 10 000 deltagare. Imponerande!

Att bära ansvaret för en länstäckande organisation där förutsättningarna ser så olika ut från fjäll till kust utmanar oss som styrelse. Vi har försökt att stärka vår lokala kännedom genom att förlägga möten på olika orter, lära av andra distrikt och samordna styrelsemöten med mötesplatser som andra erbjuder. Ett bra exempel på detta är Mötesplats Lycksele. Där uppmärksammar vi årligen en

förening som genom sin verksamhet bidrar positivt till samhället, till idrotten och förstås till medborgarna. Årets idrottsförening 2018 tilldelades Rödåbygdens IK. En sensommarkväll någon månad efter prisutdelningen fick vi ett fantastiskt mottagande då vi i styrelsen besökte föreningens verksamheter och genomförde vårt styrelsemöte i deras klubbstuga.

Vi bedriver idrott för föreningar för att ha roligt, må bra och utvecklas under hela livet.

Det är vår gemensamma verksamhetsidé som vi i styrelsen VIF/SISU har ansvaret för i två organisationer. Under 2018 har processen att lägga samman dessa båda organisationer på distriktsnivå påbörjats. För oss i Västerbotten innebär det inte något annat än att vi får ett enda organisationsnummer och att vi slipper de dubbla årsmötesprocedurerna som gjort våra årsmöten lite röriga och administrativ tunga.

Syftet med sammanläggningen är på inget sätt att tona ner ansvaret för varken folkbildningsuppdraget eller idrottsuppdraget. Det har visat sig att vi i styrelsen har olika erfarenheter av folkbildning. Vi känner också att vår gemensamma strävan att förflytta oss från triangel till rektangel behöver folkbildningen som verktyg. Därför har styrelsen under 2018 lagt en hel del tid på folkbildningen och på de strategier som utvecklar och lyfter denna viktiga del i vårt tudelade uppdrag. Vi ser framför oss att föreningar som vill utvecklas och vara relevanta i framtiden tar stöd av våra idrottskonsulenter för att jobba med sin process. Att mötas, diskutera och komma överens om vad som passar den egna verksamheten. Inriktningen på utvecklingsarbetet kan vara allt från värdegrund till att förmå våra ungdomar att fortsätta idrotta. Det kan handla om precis det ni som förening känner är er utmaning. Det är folkbildningens styrka att den är deltagarstyrd.

Att lära av varandra och att ge sig tid att lyssna på varandra, på varandras bästa

argument och förslag men också att ta tillvara erfarenheterna och att göra upp planer för hur just er förening går vidare så att de vackra orden och de fina planerna också blir verklighet. Det är också folkbildningens styrka att pedagogiken tillvaratar den kunskap som redan finns i föreningen.

Ett år som ordförande

Ett första år av "lära känna", "sätta sig in i" och "hitta min roll" är till ända. Jag har lärt känna massor med spännande människor. Jag har satt mig in i massor av verksamhetsfrågor. Och jag har hittat en roll som passar mig som ordförande. Mitt första verksamhetsår som ordförande är fyllt med spännande idrottspolitiska frågor både på lokal nivå men även på nationell nivå. Stolt över 2018 ser jag nu fram emot 2019.

Åsa Ögren, Ordförande

Niclas Bromark,
länsidrottschef

Ännu ett bra bildningsår för idrotten i Västerbotten

Vi kan summera ytterligare ett riktigt bra bildningsår och ett år som har påverkats av reviderade spelregler, där bland annat lärgruppen har ändrats och vi har fått en ny verksamhetsform i föreningsbesöket.

Vi har under 2018 samverkat i bildningsverksamhet med 508 (unika) SF-IF/MO (alltså sektioner). Målet för året var 475. 2017 nådde vi 451. Utöver det har vi haft samverkan med 14 SDF, 4 SF och 8 övriga (domarklubbar, idrottshistoriker, Rädda Barnen osv). Totalt har vi alltså organiserat bildningsverksamhet i 534 organisationer. Det är ett resultat som vi är mycket nöjda med. Just samverkande föreningar är något vi fokuserat extra hårt på detta år och resultatet är ett tydligt tecken på att vi jobbar nära idrotten i Västerbotten.

Föreningsbesök

Det andra vi fokuserat på är föreningsbesök som är ett ännu bättre sätt att mäta vårt uppsökande arbete. Vi har under året loggat 1193 föreningsbesök totalt (SF-IF, SDF osv), varav 870 stycken är idrottsföreningar. Det är första året som vi överhuvudtaget mäter detta, så vi har inga referenser. Vi tror dock att vi inte riktigt lyckas fånga upp allt. Men till 2019 sitter rutinen bättre. 1193 besök är hur som helst en siffra vi kan vara nöjda med.

Den uppsökande verksamheten har resulterat i 74.080 rapporterade timmar i verksamhetsformerna kurs, lärgrupp och processarbete. Målet var 80.000 och 2017 nådde vi 85.000. Nu är inte resultaten fullt ut jämförbara då har vi nya regler i år. Bland annat har kravet för en lärgrupp höjts till tre utbildningstimmar, från tidigare 1.

Jämställda organisationsledare

Utöver detta har vi arrangerat 253 föreläsningar, 46 kulturarrangemang samt 71 processer med 775 deltagare, varav 50 procent kvinnor. Det känns väldigt bra att konstatera att vi möter en jämställt fördelad grupp organisationsledare i vårt utvecklande arbete. Vi har mött 27 475 unika deltagare i vår bildnings- och utbildningsverksamhet. Av dessa är 46% kvinnor och 54% män. Detta är en lite minskning gentemot fjolåret vilket kan förklaras genom den nya verksamhetsformen föreningsbesök, där vi ej redovisar vilka vi mött. Ifjol kunde dessa mötesplatser redovisas som lärgrupp och då även inkludera unika deltagare. Vi har även delvis ett tapp med en del engångsutbildningar såsom föreningars föräldrautbildningar, vilket även det innebär ett tapp på unika deltagare.

Förändringar kräver eftertanke

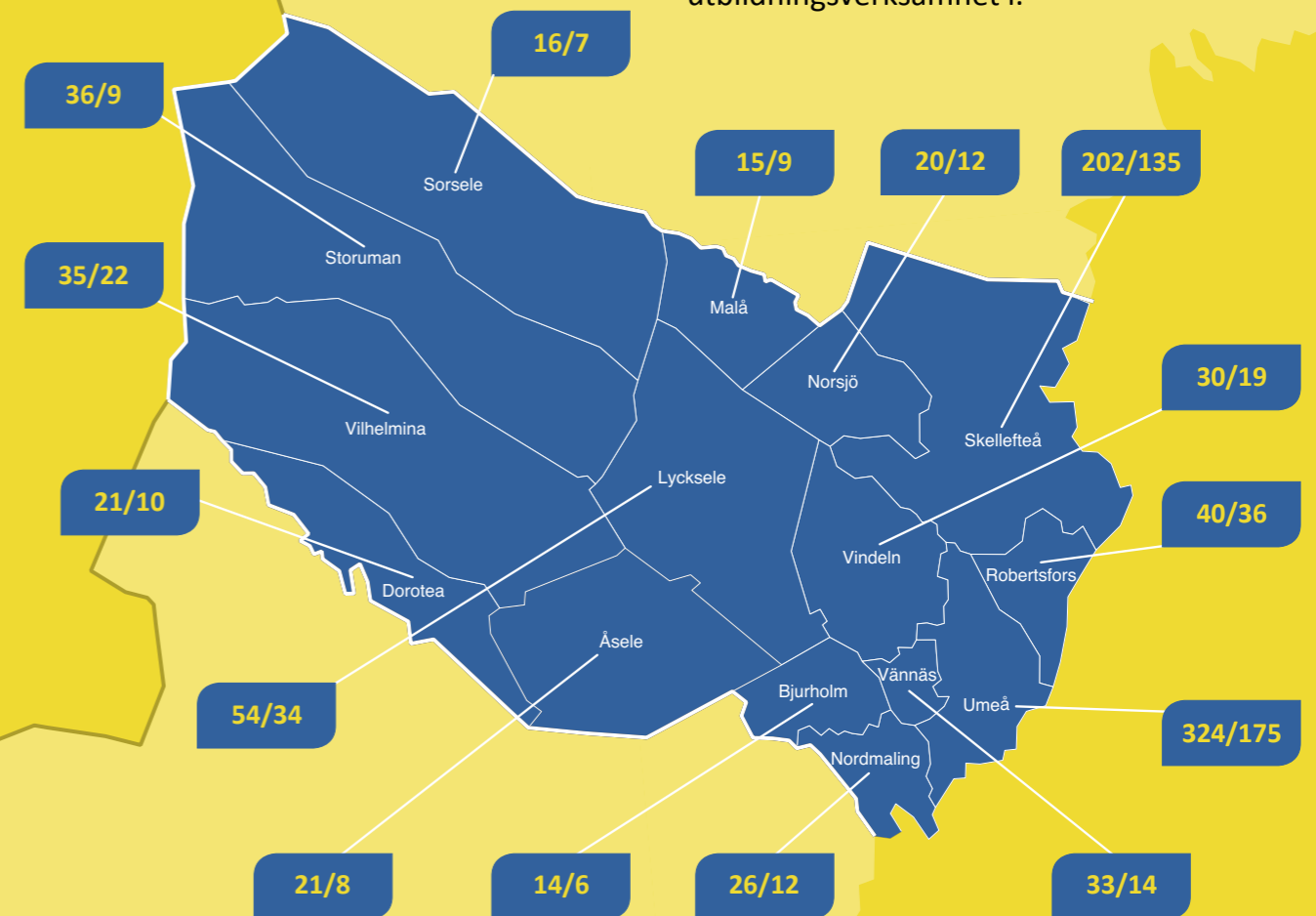
Vi jobbar varje år med kvalitetsarbete men med nya regler intensifieras detta ytterligare. Vi har under året genomfört såväl konferenser inom distriktet såväl som regionala med stöd av det centrala kansliet. Förändringar i verksamheten innebär att vi behöver lägga tid på eftertanke och dialog för att stärka oss som jobbar nära folkbildningen.

“Vi har under året loggat 1193 föreningsbesök totalt, varav 870 stycken är idrottsföreningar.”

SISU:s utbildningsverksamhet i länet – vi har nått 508 av 887 föreningar under året!

Första siffran är antalet föreningar som finns i varje kommun och andra siffran visar hur många av dessa vi har haft utbildningsverksamhet i.

Jämställdhet i fokus på flera årsmöten

Vi besökte under året Nysätra IF:s årsmöte och höll en föreläsning om normer och privilegier i kölvattnet av #metoo. Föreläsningen följdes upp av nyttiga samtal om normer och vad man både som förening och privatperson kan göra. Vi föreläste även om jämställdhet på Korpen Västerbottens årsmöte med ett flertal deltagande föreningar. Vi är glada över att se sådant engagemang för jämställdhetsfrågan.

Locker room talk för en schysst attityd

Locker Room Talk är en samtalsserie på åtta tillfällen som vänder sig till pojkar i åldern 10-14 år. Precis som namnet antyder samlas pojkarna i omklädningsrummet och får med en utbildad mötesledare prata om jämställdhet och schyssta attityder i ett förebyggande syfte. Under 2018 har sex killgrupper från GUIF, Obbola IK, KFUM Umeå, Umedalens IF,

Sandåkerns SK, Sävar IK fått möjlighet att i ett pilotprojekt fördjupa sig i konceptet. Våra utbildare har mött runt 100 pojkar i åldern 10-14 i snack om machokultur och schyssta attityder. Mottagandet har varit väldigt positivt och vi hoppas kunna fortsätta under 2019 med denna viktiga satsning.

Trygg idrottsmiljö i Skellefteå Konståkningsförening

Skellefteå Konståkningsförening har under året genomfört utbildningen Världens bästa idrottsförälder. Styrelsen har även med vårt stöd arbetat fram en handlingsplan för trygga idrottsmiljöer.

Mål & Utfall

19 SF-föreningar och SDF har genomfört processarbete där jämställdhet/inkludering varit huvudfokus eller del av innehåll (Mål: 20st)

30 % av föreningarna i länet har minst 40 % av respektive kön i styrelsen (Mål: 75 % till 2019)

27 SF-föreningar och SDF har genomfört någon typ av bildnings-, utbildnings- eller utvecklingsinsats (Mål: 50st)

Skellefteå AIK hockey bekämpar machokultur

SAIK har under hösten genomfört en stor utbildningsinsats kring machokultur. Den tog avstamp i ett gediget värdegrundsarbete med fokus på jämställdhet och machokultur och Sofia B Karlsson från SISU Riks har utbildat personal, ledare och spelare inom ämnet. Totalt har ca 150 personer deltagit

i föreläsningar och workshops, med många goda samtal. Föreningen har även arbetat med en uppdatering av sina styrdokument som en del i arbetet. Deltagarna har fått med sig ny kunskap och nya insikter och under 2019 fortsätter resan.

IFK Umeå satsar på jämställdhet

IFK Umeå fortsatte under året sin satsning på jämställdhetsarbete i föreningen. Vi har deltagit som processledare på föreningens samverkansmöte där alla idrotter deltar, samt med uppstartsträffar i ett antal sektioner. Arbetet drivs utifrån arbetet med 4R-metoden. På bilden syns IFK Umeås kanslichef Monica Svonni under ett av frukostmötena om #Timeout – idrottens svar på #metoo.

Att leda ideella föreningar för chefer

För första gången genomförde vi under året en ledarutbildning för chefer och verksamhetsledare i föreningar. Den 2-dagars långa utbildningen har sin utgångspunkt i utvecklingsresorna och syftet är att stärka deltagarna i sin roll att vara ledare i en ideell organisation. Innehållet varvas mellan erfarenhetsutbyte och inslag av korta föreläsningar med fokus på ledarskapet. Deltagande föreningar var GUIF, Team Thorengruppen, IFK Umeå, Umeå RF, Umeå SS, Skellefteå Dans O BF samt Luspens ryttarförening.

Mariehems SK engagerar föräldrar

Vi har även detta år bidragit till MSK:s årligen återkommande föreningsforum. Styrelsen bjöd in alla föräldrar till ett uppstartsmöte i Bräntbergsskolans matsal, där föräldrarna fick chans att träffa styrelsen, lyssna på aktuella frågor för föreningen, ställa frågor och prata med varandra. Vi bidrog med en föreläsning med tema Strategi 2025 och varför strategin är relevant för föräldrarna. Efter träffen i matsalen tog respektive lags ledare med sig "sina" föräldrar till ett bokat klassrum för årets första lagföräldramöte. Ett otroligt bra koncept för att locka till engagemang!

Tough Training Group Umeå IF – lika jävligt för alla

TTGU bjuder på tuff och utmanande träning, men alltid på individens nivå. Med den inställningen har de lockat ca 700 deltagare under 2018 – både motionärer och elit, för träning och tävling, i åldrarna 5 till 75 år. Robert Lindberg berättar mer om deras syn på föreningsliv.

– Det är en stor blandning och bredd bland våra deltagare. Totalt har TTGU fler kvinnor än män som tränar och tävlar, fördelningen ligger dock nära 50/50. Åldersspannet totalt är 5-75 år på våra tävlingar och i träningsgrupperna 16-65 år. Alla kan träna och tävla tillsammans och att de berikar varandra. Lika jävligt åt alla är vår paroll säger grundaren Robert Lindberg med glimten i ögat och stort leende. Vi vore ingenting utan Umeås bästa deltagare.

Bra att vara offline

– Alla behöver komma ut och det är bra att ta i. Det vi erbjuder behövs i dagens samhälle, det är nyttigt att vara offline, njuta av lukter och utsikt, lita på sin kropp och låta den arbeta samt umgås på ett otvunget sätt under bar himmel. Vi tror på närhet och effektivitet. Engagerar man oss går ingen onödig tid bort till transporter etc. Förutsättningarna för att träna och möta naturen finns runt knuten eller utanför förstret.

Förut var ni inte en idrottsförening men nu har ni valt att bilda en. Varför?

– För det första så såg vi ett behov av en förening som tar vara på vuxnas idrottande, det kan låta lite märkligt men nuförtiden är det inte så vanligt att vuxna är aktiva medlemmar i en idrottsförening om det inte är med barnen. Tanken med en idrottsförening, gemenskap i träning och tävling är något som många vuxna förstår söker, och vi ville ta vara på det engagemang och den gemenskap som fanns hos våra deltagare i träningsgrupperna. Sen tror jag att idrottsrörelsen mår bra av nya föreningar som tänker på ett nytt sätt, aktiviteter, arbetssätt, styrelsearbete utformat efter de villkor som finns för människor i dagens samhälle. Många föreningar bär på en fantastisk tradition men också på en viss oförmåga att förändras. Vi har fått ihop en fantastisk styrelse och redan genomfört medlemsträningar och aktiviteter kring tävlingar. Jag tror att vi kommer att bli en stor och viktig förening i idrottsmeå.

Rekrytering och engagemang på agendan i Burträsk

Burträsk FF tog i november hjälp av SISU Idrottsutbildarna i en process kopplat till att få personer att engagera sig på styrelsenivå. Föreningen saknade ordförande och behövde hjälp med att hitta engage-

mang till sin styrelse. Processen ledde bland annat till en introduktionsutbildning som ska ge medlemmar möjlighet att känna på vad ett engagemang i styrelsen verkligen innebär.

Ny styrelse i IFK Anderstorp

IFK Anderstorp tog under 2018 nya krafter för att få en hållbar verksamhet med ambition om att skapa engagemang i hela föreningen. Eftersom det är en nästan helt ny styrelse så startade arbetet där. SISU Idrottsutbildarna genomförde därför under våren en process för att hjälpa föreningen att ta fram en ny värdegrund och verksamhetsidé och en arbetsfördelning i styrelsen.

Föreningsamverkan i Sandfors

Sandfors har tre aktiva föreningar i byn och under 2018 ville de se över hur de kan samverka och kommunicera på ett mer effektivt sätt. Vi genomförde därför en process med SK Storm, Friluftsförbundet och EFS där de skapade samsyn kring föreningsarnas olika aktiviteter och årshjul för att tydligare se när och hur de kan samverka. Processen resulterade i ett gemensamt årshjul och en kommunikationsplan.

Ordförande i en ideell förening

Likt de senare åren så har vi genomfört en ledarskapsutbildning för ordförande i ideella föreningar och förbund, detta år med deltagare från Mariehems SK, IKSU simning och IKSU klättring, Älvräddarna, Vindelns IF, Bygdeå GIF, Umeå IK konståkning och norra Svenska Amerikanska fotbollförbundet. Utbildningen sträckte sig över två dagar och innehöll både erfarenhetsutbyte och föreläsningar med fokus på ledarskapet som ordförande i en ideell organisation. Allt med utgångspunkt i våra gemensamma utvecklingsresor.

Byske jobbar med värdegrunden

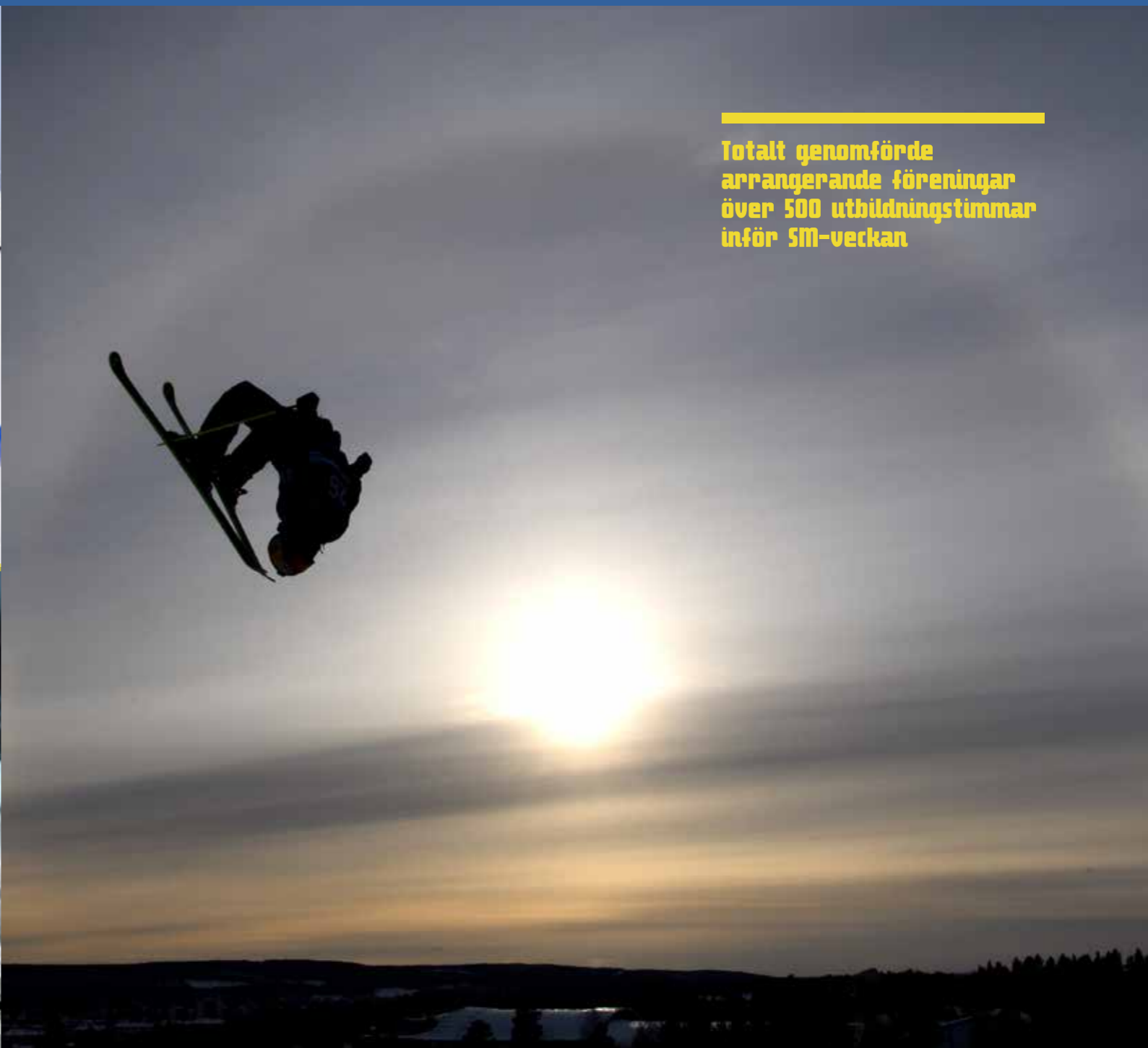
Under en mörk och kylslagen kväll i december klickade (den nyligen sammanslagna föreningen) Byske FF igång sitt värdegrundssarbete. Syftet var att samla hela föreningen och samtala om vilken föreningar man vill vara, slutmålet är en övergripande policy. Tolv laddade deltagare med representation från samtliga sex sektioner deltog och platsen var Föreningarnas Hus i Byske.

Mål & Utfall

29 processer med inriktning mot engagemang och rekrytering (Mål: Mäta 2018 och öka till 2019)

20% av ordföranden och **11%** av ledare har kännedom om VIF och SISU:s stöd för rekrytering (Mål: 40 % respektive 30 % till 2019)

77 utbildningsinsatser med fokus på digitala verktyg och/eller administration under 2018 (Mål: Mäta 2018 och öka till 2019)

Totalt genomförde arrangerande föreningar över 500 utbildningstimmar inför SM-veckan

Utbildning en viktig del i SM-veckan

Inför SM-veckan i Skellefteå erbjöd vi ett flertal möjligheter för arrangerande föreningar, bland annat volontärutbildning, utbildningar inom arrangerande förening, seminarieprogram och utbildningsmaterial. Den stora Världskapsutbildningen genomfördes med representanter från deltagande föreningar, som i sin tur höll utbildningen för sina funk-

tionärer. Totalt genomförde arrangerande föreningar över 500 utbildningstimmar inför SM-veckan, vilket visar ett enormt engagemang hos de ideella föreningarna. Utöver utbildning engagerade vi oss även genom att ha ett tält på Vitbergsområdet där vi visade upp Fritidsbanken som just startat upp i Skellefteå och lyfte en av de mindre idrotterna varje

dag genom att visa upp respektive idrotts utrustning från Fritidsbankens utbud. VIF/SISU ansvarade även för SM-veckans medaljliga och arrangerade "Mötesplats SM-veckan" för kommunala och regionala politiker samt riksdagsledamöter från Västerbotten.

Process för att utveckla evenemang

Kågedalens AIF har med stöd från SISU genomfört en process för evenemangsutveckling. Första innebandycupen för ungdomar i Skellefteå erbjöds i höstas, Kaif is life –innebandycup. Det blev tyvärr för få lag anmälda för att kunna vara möjligt att genomföra cupen denna gång, men föreningen siktar på att genomföra cupen under 2019.

Nordligaste mästerskapet drog tävlande till Skellefteå

Guldstaden Shotokan Karate stod i september som arrangör för SM i Karate. Det var det nordligaste mästerskapet inom stilen Shobu Ippun någonsin. Tävligen hade hundra deltagare och engagerade ett trettiotal volontärer.

Sunnanå siktar mot eliten

Sunnanå SK har med stöd från SISU startat igång arbetet "Nästa steg till att bli en elitförening". Vid två tillfällen under året erbjöd föreningen "peptalks" för medlemmarna. Rosengårds FC och Piteå IF kom och berättade om deras lärdomar längs vägen att nå eliten. Under 2019 fortsätter föreningen sitt arbete.

Ungt ledarskap i Lappmarksryttarna

Hur skapar man ett evenemang till rätt målgrupp? Lappmarksryttarna US (ungdomssektion) har med hjälp av SISU genomfört en process för att lära sig projektledning av evenemang. Fem ungdomar från US-styrelsen deltog som ledde till skapandet av ett arrangemang.

Ny ledarpärm i Norsjö simklubb

Vi har under året hjälpt Norsjö Simklubb med en process för att ta fram en digital och förbättrad ledarpärm. Nu har föreningen ett levande dokument som ständigt utvecklas med nya övningar anpassade för deras verksamhet.

Samsyn i Hågedalens Ryttarförening

I våras höll SISU Idrottsutbildarna i en process för att skapa förståelse mellan styrelsen och personalgruppen gällande arbetsfördelning och deras årshjul. Syftet med processen var att sätta in de nya styrelsemedlemmarna i den dagliga verksamheten.

ÅFT med Korpen Nordmaling

I slutet av mars genomförde vi utbildningen Åldersanpassad fysisk träning för barn och ungdomar i Nordmaling där det glädjande var 18 ledare/tränare som deltog från Korpen Nordmaling, LN91, Nordmalings Handbolls-förening, IFK Rundvik, Hörnefors IF samt Nordmalings Ridklubb. Deltagarna fick både en teoretisk genomgång kring vad man ska träna utifrån en viss ålder samt även praktiskt testa ett antal övningar som de enkelt kan använda sig av i sin respektive verksamhet.

Mental träning i Nya Skellefteå Squashklubb

Under tre tillfällen i början på året har squashklubben med hjälp av SISU anlitat Krister Lundgren (Sunnanå Utveckling) för att jobba med mental träning med både aktiva och ledare. Både deltagare och utbildare har varit väldigt positiva till träffarna.

Unga ledare i sommarskolan

Skellefteå AIK Friidrott har med stöd från SISU genomfört ledarutbildning för ferieungdomar inför sommarskolan. Ungdomarnas kunskaper kom väl till pass då sommarskolan fick betydligt fler deltagare än de räknat med under de två veckorna.

Långsiktigt samarbete med Korpen

Nya korpen Skellefteå har under flera år jobbat med utveckling med stöd från SISU, bland annat genom stöd till den årliga Må-bra-gym-pa-dagen, som detta år ägde rum på Medle-fors Folkhögskola. Detta år deltog drygt 20

pigga gympaledare. Förutom genomgång av kommande termins gympaprogram utbildades även deltagarna i avslappning och yoga. Utbildare var omtyckta Anncha Paaval.

Mål & Utfall

222 personer har deltagit i idrottens ledarutbildningar samt ytterligare 200 personer har deltagit i "Movement preparation (Mål: Mäta antal 2018 och öka till 2019)

2 377 deltagartillfällen med **16 232** deltagare vid utbildning (2017 = 2 679/17 820) (Mål: Öka från 2017)

Många personer som gör lite i Sävar IK

Sävar IK fortsätter sin målinriktade framfart. Under 2018 har de påbörjat arbete med sina sektionstyrelser för att stärka sitt ledarskap och förebildskap i föreningen. Starten i fotbollssektionen

under hösten gav ett otroligt driv bland medlemmarna. Tillsammans har styrelsen sett över sin organisation med mottot "få personer som gör lite". Näst på tur är innebandysektionen.

Barn- och ungdomsutvecklare i fler föreningar

Idrottslyftssatsningen på barn- och ungdomsutvecklare fortsätter. Satsningen har nu startats upp i fem utvalda föreningar.

I GUIF, Sävar IK och samarbetet "Väst på stan" fanns funktionen på plats redan under 2017. I Byske FF och IFK Anderstorp har det startats upp under året. Vi har under året jobbat väldigt nära de olika föreningarna och barn- och ungdomsutvecklarna. De har förutom mycket coaching av våra konsu-

lenter deltagit i ett antal mötesplatser med bland annat fokus på rörelserikedom och erfarenhetsutbyte mellan de deltagande. En nyckel för att de ska lyckas med sina uppdrag är ett rikt bildnings- och utbildningsutbud i föreningarna.

Badmintonkids på Anderstorp

Vi har startat upp projektet Badminton-kids på Anderstorp och kommer att köra minst tre timmar badminton i veckan med eleverna på Tuböleskolan. Badminton-kids riktas till en början bara till tjejer för att öka deras fysiska aktivitet och föreningsdeltagande.

Change the Game fortsätter växa

Satsningen på Change the Game har fortsatt växa under det senare året och vi har arrangerat ett flertal utbildningar och mötesplatser. Vi har även utbildat "rörelseinstruktörer" som ska hjälpa oss att nå fler med kunskap om physical literacy.

Rörelseglädje i Åsele

Åsele IK har med hjälp av SISU arrangerat fysträning/gymnastik för alla aktiva i föreningen. Syftet är att motverka tidig specialisering och skador genom att skapa mer rörelseförståelse och rörelseglädje. Verksamheten startades under våren 2018 och intresset växte sig snabbt stort. Träningarna fortsatte under hösten och en utveckling planeras inför 2019. Föreningen har även gjort en utbildningssatsning under året med bland annat åldersanpassad fysisk träning och knäkontroll.

Inomhusanläggning ska ge nya möjligheter för bangolfen

Skellefteå Bangolfklubb har idag bara utomhusbanor och för att kunna utveckla sin verksamhet och sin idrott har man nu inlett en process för att få till en inomhuslokal. Vi har under året hjälpt föreningen med en ansökan till Skellefteå Kommun och anordnat möte med Skellefteå Fritid för att diskutera framtidens utveckling av Bangolf i norra Sverige.

Samverkan Väst på stan i Umeå

Sandåkerns SK, Umedalens IF och IBK Dalen har under året samarbetat och jobbat fram riktlinjer för hur de vill bedriva sin verksamhet. De har låtit föreningen medlemmar varit med och påverkat via påverkansträffar. Allt för att öka förståelsen och vara lyhörd för medlemmarnas önskemål.

Mål & Utfall

6 kommuner har oförändrat antal idrotter, **3 kommuner** har fler idrotter och **6 kommuner** har färre idrotter än 2017 (Mål: I snitt fler antal olika idrotter per kommun till 2019)

181 SF-föreningar har "nyskapande" eller "ej traditionsenlig" verksamhet för vuxna och äldre (Mål: Fler föreningar har verksamhet för vuxna och äldre till 2019)

Vi vill att så många som möjligt ska ha lusten och förmågan att röra sig – så mycket som möjligt, så länge som möjligt!

Svenska från dag 1 - en väg in i samhället

Svenska från dag ett är ett integrationsprojekt som använder idrott som en väg in i samhället för asylsökande och nyanlända. Syftet är att öka kunskapen inom svenska språket, demokrati, föreningsliv, det svenska samhällssystemet och att skapa en meningsfull sysselsättning under asyltiden.

Vi har valt att initiera aktiviteter och satsningar i Jörn, Löfvånger och Boliden. I dagsläget har verksamheten kommit igång främst i Jörn. Där stöttar projektanställd föreningar med att stärka deras engagemang för integrations- och inkluderingsarbete. Under ett år har projektet byggt upp en verksamhet för

asylsökande i Jörn med stor variation av aktiviteter så som idrott, kultur, samhällsorientering och språkinläring. I aktiviteterna har vi mycket fokus på jämställdhetsfrågor, kulturskillnader och att få målgruppen att komma i kontakt med lokala samhället och föreningarna. Föreningslivet i Jörn har vuxit både med

antal medlemmar och utbud av aktiviteter. Projektet jobbar också som länk mellan de andra lokala aktörer och målgruppen för att underlätta kommunikation och stärka informations-spridning i samhället. Totalt har drygt 500 personer deltagit i projektets aktiviteter under året.

Idrott och integration i skolan

Tannbergsskolans IF är inne på sitt tredje år med ett projekt för att bidra till integration genom idrott. Projektet engagerar ungdomar på gymnasieskolan i Lycksele som genom att aktivera sig i TIF får träna skidor, löpning, fotboll och dans, men även lära sig om styrelsekunskap och hur man jobbar i en förening.

Transkunskap i Röbbäcks IF

När Röbbäcks IF ville öka kunskap inom HBTQ-frågor arrangerade föreningen en föreläsningkväll med Annelie Salminen, ordförande för riksorganisationen Transsamman. Annelie gästade klubbstugan i Röbbäck under hösten och höll en engagerande och perspektivgivande utbildning i transkunskap.

TUSS ger möjlighet till fysisk aktivitet

Vi finns med i styrgruppen för Sunnanå SK arvsfondprojekt TUSS (Trygghet, Uppmuntran, Självförtroende och Självtillit). Projektet syftar till att stärka flickor med olika etnisk bakgrund i åldrarna 7-25 år samt utveckla en metod för ökad inkludering i ordinarie föreningsliv. TUSS vill att fler tjejer ska få möjligheten att vara fysiskt aktiva på fritiden, hitta en idrottsförening och få en meningsfull fritid. Vi har hjälpt till i rekryteringen av projektledaren, har kontinuerlig dialog och stöttat föreningen med utbildningsverksamhet.

Frisk fjällluft för Morön BK

Ett av föreningens ungdomslag åkte till natursköna Hemavan under sommaren för en helg med fokus på att bli starka tillsammans. Vandring i naturen, matlagning blandades med grupparbeten. För många var detta deras första möte med fjällen. Helgen blev en succé för alla inblandade. SISU fanns med i planeringen av helgen och hjälpte till med arbetsmaterial.

Regnbågens alla färger i Anderstorp

IFK Anderstorp har tillsammans med SISU Idrottsutbildarna under hösten påbörjat ett värdegrundsarbete, Regnbågens alla färger, där de aktiva får vara med och formge föreningens nya värdegrund och verksamhet. Syftet är att vända sig till en så bred målgrupp som möjligt och säkerställa en sund verksamhet. Processen ska även implementera föreningens nya värdegrund tillsammans med de aktiva, ledarna och styrelsen. Värdegrunden har presenterats för alla parter och nästa steg är att de aktiva ska få skapa en grafisk profil.

Stolpskott för Skellefteå FF

Skellefteå Fotbollsförening har genom sitt arvsfondsprojekt Hela Spelaren genomfört musikalen Stolpskott tillsammans med Sunnanå SK och teatergruppen Unghästen. Syftet var att få ungdomarna att komma ut från sin "comfort zone" och utvecklas som person och inte bara fotbollsspelare. Evenemanget engagerade ca 150 personer och de som deltog i musikalen tyckte att det var utmanande, men samtidigt utvecklande.

Mål & Utfall

36 SF-föreningar och SDF har genomfört process där inkludering har varit huvudfokus eller del av innehåll (Mål: 30st)

67 SF-föreningar och SDF har genomfört bildnings-, utbildnings- eller utvecklingsinsats med fokus på inkludering (Mål: 50st)

8 föreningar har startat ny verksamhet med personer med funktionsvariationer som målgrupp (Mål: 3st)

50 införanden i media (2017 = 36) **+14**, Räckvidd på Facebook: **+22%**, SISU webb: **+25,74%** (Mål: Högre räckvidd i egna och förtjänade kanaler)

Vad har hänt i länets kommuner?

Bjurholm

Agnäs IK har med stöd från SISU fortsatt att utveckla sitt barn och ungdomsinflytande, bland annat genom löpande dialog med deltagarna i de aktiviteter som sker kring Agnäs-backen. Vi har även stöttat föreningen i samband med säsongsavslutningen som detta år hade fokus på värdegrundsfrågor.

Dorotea

För att kunna erbjuda fler utbildningar till inlandet skapade vi under våren en GDPR-utbildning på distans. 6 föreningar från Dorotea deltog och alla deltagare var mycket nöjda med utbildningen.

Vi har genomfört en föreningskväll med information om SISU Idrottsutbildarna samt dialog om föreningarnas behov och önskemål. Många föreningar var på plats och många idéer fanns. Träffen mynnade ut i ett gemensamt informationsforum för föreningar i kommunen.

Dorotea kommun har under 2018 tecknat ett nytt 3 årigt avtal 2019-2021 med SISU.

Lycksele

Medborgarskolan arrangerade en sommarskola för SFI Elever i Lycksele där SISU var delaktiga tillsammans med Örns SK, TIF dans och TIF Fotboll för att visa på nyttan med föreningsliv/engagemang och erbjuda möjlighet att prova på idrott. En tanke med aktiviteterna var att förklara begrepp som fritid, aktivitet, träning och visa på att våra föreningar drivs ideellt.

Två olika prova-på dagar har arrangerats i Lycksele för att erbjuda ungdomar möjlighet att prova olika idrotter. En dag under vintern och en under våren. Prova-på dagarna har varit väldigt uppskattade och deltagandet stort.

Workshopen "ett attraktivare Lycksele" mynnade ut i att ett prioriterat område blev Tannen. Därför har SISU och VIF skapat mötesplatser och dialoger gällande utvecklingen av Tannens idrottsområde. Dialogen fortsätter in i 2019 i syfte att samla gemensamma behov och skapa en god

idrottsmiljö på området.

Vi genomförde under våren GDPR-utbildning i Lycksele med 7 deltagande föreningar.

Malå

I samverkan med Rädda Barnen arrangerade vi två temakvällar med rubriken High Five i Malå. Vi jobbade med metoden "Fem steg till en handlingsplan" som erbjuder konkreta verktyg för att skapa en trygg idrott för barn och unga.

Malå Kommun har under året utrett en överlåtelse/försäljning av vissa fritidsanläggningar till föreningar. Vi har vi tittat på de konsekvensbedömningar som gjorts och mött ansvarig tjänsteperson föra att diskutera frågan. Malå kommun står fortsättningsvis kvar som huvudman vilket är glädjande för berörda föreningar.

Vi har hjälpt Malå IF att sätta upp en struktur för hur de ska jobba med engagemang och rekrytering. Spännande fortsättning följer under 2019.

Nordmaling

Under våren har vi vid två tillfällen hjälpt styrelsen i Nordmalings Ridklubb med en process för att ta fram en utvecklingsplan för verksamheten. Arbetet inleddes med en nulägesanalys av deras verksamhet och en dragning om idrottsrörelsens strategiarbete mot 2025.

Inför sommarens fotbollsskola stöttade vi Hörnsjö IF med utbildningsmaterialet Wilda och Walters gruppäventyr. Detta innebar att barnen, förutom att spela fotboll, även fick jobba med mjuka värden såsom bland annat hur man är en bra kompis etc. Under hösten har vi även stöttat föreningen ekonomiskt i deras futsalsatsning med fokus på målgruppen ensamkommande barn och ungdomar.

Norsjö

På årets ordförandeträffar i Norsjö har vi valt att lyfta idrottens olika utvecklingsresor mot 2025 och knyta an dessa till goda exempel från föreningarnas verksamhet. Ett uppskattat

inslag som har mynnat ut i bra diskussioner.

Norsjö Volleybollklubb fick under året erbjudande från en sponsor som ville stärka samarbetet. Som motprestation ville sponsorn att föreningen skulle förtydliga hur de jobbar med hela människan. SISU har hjälpt till med att starta upp processen.

Efter att ha blivit vald till årets förening i Norsjö, har Norsjö simklubb tillsammans med SISU och Svenska simsportförbundet haft en process för en tydligare ledarpärm som även skulle göras digital.

Då skotersektionen ville bryta sig ur Norsjö motorklubb för att starta en egen förening, fanns SISU som ett bollplank inom juridik och föreningslära. Båda parter blev nöjda och vi ser fram emot ett gott samarbete med båda föreningarna.

Robertsfors

Ett gott samarbete mellan Robertsfors kommun och idrottsföreningarna har resulterat i att några idrottsföreningar har genomgått utbildningar i Idrott Online med fokus på hemsida.

Vi har under året startat upp ordförandeträffar med fokus på personlig utveckling. Träffarna har resulterat i att man börjat tänka större och se mer samarbete mellan varandra.

Rörelserikedom har blivit ett vedertaget begrepp i Robertsfors och genomsyrar många verksamheter efter att Change the Game on tour passerade kommunen. Vi har två rörelseinstruktörer varav en har startat upp spontanidrott – RobRock med ca 100 barn och ungdomar.

Skellefteå

IFK Anderstorp har med hjälp av barn- och ungdomsutvecklaren startat upp två nya lag, F11/12 och P11/12. Vi hjälper styrelsen i uppstarten av lagen med bland annat ledarutbildning och organisationsarbete.

Vi har hjälpt Stämmingsgårdens IK arrangera en ledarträff för att diskutera lämpligt innehåll på en introduktionsutbildning för ledarna.

Hösten 2017 genomförde SK Lejon tillsammans med SISU Idrottsutbildarna en enkätundersökning kopplad till föreningens värdegrund. I februari 2018 genomfördes en uppföljning på SK Lejons värdegrundsarbete genom en andra enkätundersökning.

Under våren hade Skellefteå IBK en Ålderanpassad Fysisk Träning tillsammans med SISU för att öka engagemanget för fysträning bland tränarna. Föreningen jobbar vidare för att alla ledare skall kunna ta del av utbildningen.

Vi har hjälpt till att starta upp den nya föreningen Skellefteå Rodellsällskap och haft utbildning i IdrottOnline för att hjälpa föreningen fördela uppgifter. Vi har även hjälpt till med inköp av material till prova-på aktiviteter så att föreningen kan växa.

Under hösten anordnade vi tillsammans med TagTimer en kurs med Håkan Andersson som är sprintchoach och expert på explosiv snabbhetsträning. Kursen blev full innan vi hunnit skicka ut inbjudan och deltagarna var mycket nöjda.

Vi har under 2018 genomfört Idrott Online utbildningar hos flera föreningar i Skellefteå, bland annat Skellefteå Skidklubb, Medle SK, Alpina klubben, Hjöggböle SK, Skellefteå Cricket klubb, Somaliska UIF, Skellefteå Simklubb, Skellefteå Motorsällskap och Sunnanå SK.

Sorsele

Vi har genomfört tre processkvällar med två föreningar i Sorsele där målet var att hitta samsyn och se över samverkansmöjligheter. Vi har även varit ett stöd till föreningarna i att skriva ett gemensamt pressmeddelande. Föreningarna uppger att de fått bättre kommunikation sinsemellan och att konfliktnivån har minskat. Vid sista mötet i oktober ställdes frågan om samarbete gällande ett gemensamt lag vilket visar att vår insats gett resultat.

Två utbildningstillfällen har genomförts i Sorsele, GDPR under våren och kostutbildning under hösten. Den senare var ett önskemål från Sorsele SK, men eftersom intresse fanns även från andra föreningar arrangerades en öppen utbildning.

Storuman

Storumans IK - basket arrangerade med hjälp av SISU en aktivitetsdag under barnens jullov där man även bjöd in vårdnadshavare i syfte att rekrytera organisationsledare och ideella krafter.

Vi har hjälpt Luspens Ryttaförening med en process med inriktningen "Vårt uppdrag och arbetssätt".

Umeå

Vi har under hösten genomfört en process med styrelsen i Ersmarks IK med fokus på en nulägesanalys av verksamheten. Processen siktar på att ta fram en utvecklingsplan som ska underlätta styrelsens arbete.

Umeå FC har under året genomfört ett stort föreningsutvecklingsarbete med stöd av Idrottslyftet. Utifrån en uppdaterad verksamhetsidé, värdegrund och vision har vi processlett det fortsatta utvecklingsarbetet med fokus på ekonomi, organisation och kommunikation.

Vi har stöttat projektet Ålidhem Äger sport med en del bildningsaktiviteter under året. Bland annat har ett ungdomsråd bildats och formats, en nyckel för att vi ska kunna få unga människor att vilja engagera sig.

I samverkan med Rädda Barnen genomförde vi två temakvällar med rubriken High Five. Vi jobbade med metoden "Fem steg till en handlingsplan" som erbjuder konkreta verktyg för att skapa en trygg idrott för barn och unga.

Vi har tillsammans med VbFF och UFC genomfört projektet Framtidens Fotbollsspelare med stöd från Idrottslyftet. Projektet har haft inriktning på spelarutbildning i Spöland/Vännäs, Ersmarks IK, Mariehems SK, GUIF, Sandviks IK och Tegs SK. Umeå FC har varit initiativtagare och projektledare.

Vilhelmina

För att kunna erbjuda fler utbildningar till inlandet skapade vi under våren en GDPR-utbildning på distans. 14 föreningar från Vilhelmina deltog och alla var nöjda med utbildningen.

Under våren besökte vi Vilhelmina för en informationskväll om vilket stöd föreningar kan söka från Idrottslyftet och idrottens etableringsstöd.

Vindeln

Under en dag i början på februari träffades styrelsen för Korpen Vindeln för att diskutera och vidareutveckla sitt arbete. SISU processledde och i slutet av dagen hade början till struktur och organisation av framtida styrelse tagit form.

Vindelns IF Skidor arrangerade tillsammans med Norsjö Skidor och Malå IF ett barmarksläger för längdskidåkande ungdomar i september. Lägre gav möjlighet att träna tillsammans och lära känna åkare från de andra klubbarna. Även ledare fick tillfälle att utbyta erfarenheter. Sista dagen hölls även en kostföreläsning arrangerad av SISU.

Åsele

Vi har hållit GDPR-utbildning med 5 föreningar från Åsele kommun. Deltagarna var mycket nöjda med utbildningen

Vi deltog i en gemensam föreningsdag i Åsele för att samla alla föreningar och ge dem information samtidigt från både kommun och studieförbund.

Vännäs

Vi har hjälpt den nya styrelsen i Spöland/Vännäs IF att under en processkväll göra en genomlysning av verksamheten. Vi har även hjälpt föreningen med en temakväll i akut skadeomhändertagande och deltagit på ledarträffar för att tala om vikten av delaktighet och demokratifrågor.

Vi har hjälpt Kaizen Aikidoklubb med resurser för ett helglägar där föreningar från hela länet var inbjudna för att utbyta kunskap och erfarenheter.

Vi har haft samverkan och dialog med Vännäs Pistolskytteförening om utvecklandet av föreningens lokal. Kopplingen till idrottslyftet anläggningsstöd har varit en bidragande kraft för det fortsatta arbetet.

Några nedslag i våra aktiviteter med länets specialdistriktsförbund

Sinus utvecklar snöskotersporten tillsammans med Svemo

Svemo beslutade under hösten 2017, tillsammans med Distriktsidrottsförbunden (DF/SISU) i Norr- och Västerbotten, att starta ett tillväxtprojekt för att öka antalet föreningar, förare och medlemmar i snöskotersporten.

Projektet SINUS (Svemo INnovativ Utveckling Snöskoter) drog igång i februari 2018 med tre idrottskonsulenter, två med placering i Västerbotten och den tredje i Norrbotten.

Förbättra bilden

Vi valde tidigt att fokusera på att förbättra bilden av Svemo inom och utanför befintliga Svemoföreningar. Uppsökande arbete har gjort att vi har idag bra ingång i många föreningar och god relation med många föreningsledare. Etablerade kontakter med föreningarna är avgörande för att kunna intensifiera arbetet under 2019, oavsett om det handlar om föreningsutveckling eller att rekrytera in fler medlemmar till Svemo.

Mycket av arbetet handlar om hur vi kan förenkla och tydliggöra. Projektgruppen har tagit fram olika förslag på koncept som har lyfts till Svemo, bland annat anpassade arrangörsguider, regelverk, koncept för enklare skotersport. Vi behöver fortsätta med detta arbete eftersom det är en nyckelfråga för att lyckas med att få fler att köra snöskoter inom Svemo.

I arbetet med att sänka trösklar för bildningsinsatser i föreningarna ser vi över de utbildningsmaterial som finns och ger förslag på utveckling. Projektgruppen har bland annat jobbat för att hitta en enklare modell av inspiratörsutbildning för att få fler medlemmar till föreningarna.

Svenska Bågskytteförbundet

Vi har anordnat en processkväll för bågskytteföreningarna i Västerbotten med fokus på Strategi 2025 samt en dragning från bågskytteförbundets GS kring hur de på förbundet jobbat med strategin. Föreningarna fick även möjlighet att reflektera vart de befinner sig samt hur rustade de är för respektive utvecklingsresa.

Västerbottens innebandyförbund

I höstas genomförde SISU tillsammans med Västerbottens innebandyförbund en inspirationskväll där ledare var inbjudna till att bli inspirerade i sitt ledarskap allt ifrån sitt ledarskap, målvaktsspel och träningsupplägg. Innan detta träffade vi förbundets styrelse för att diskutera hur vi kan utveckla vårt samarbete.

Västerbottens basketbollförbund

Vid höstens SDF dialog med Västerbottens basketbollförbund hittade vi flera gemensamma utvecklingsområden. Ett resultat av detta blev att Eva-Lotta Strömsten anställdes som föreningsutvecklare med målet att få fler barn och unga att spela basket i hela Västerbotten!

Norr- och Västerbottens Golförbundet

Under hösten genomförde vi en SDF-dialog med NVGF för att lyssna till deras utmaningar och hur de ser på golfen i distriktet. Förbundet upplever att många föreningar brottas med ekonomiska utmaningar då de bland annat har en stor anläggning att sköta.

Gymnastikförbundet Norr

Gymnastikförbundet Norr har utmaningen att de har aktiviteter från Umeå i söder till Kiruna i norr och vi har tillsammans tagit fram en projekttid för att öka rörelserikedom bland barnen och utbilda fler ledare inom Physical Literacy. Projektet kommer att starta upp under 2019.

Nordsvenska volleybollförbundet

Vi har tillsammans med Nordsvenska volleybollförbundet och Svenska volleybollförbundet fortsatt satsningen med mål att få fler att börja spela volleyboll, strukturera upp samarbeten mellan föreningar och att få igång en nationell idrottsutbildning i Umeå. Under året anordnade samordnaren Julia Enlund tillsammans med Stöcke IF en landskamp i volleyboll mellan Sverige och Finland. Över 1000 personer tittade på denna match, något som aldrig varit möjligt ifall detta projekt inte funnits.

Vad tycker idrotten om SISU och vårt arbete?

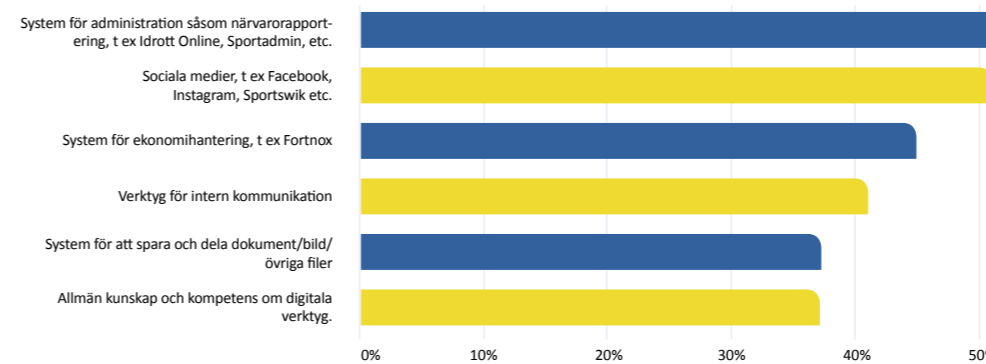
Rekrytering av ledare, ideella (t.ex. till styrelse) och kompetensen hos tränare och ledare fortsätter att vara den viktigaste faktorn för föreningarnas verksamhet.

Föreningarna är fortsatt mycket nöjda med vårt arbete (hela 87,1% helt eller delvis nöjda). Även om vi har gått tillbaka lite från fjolårets topp så ligger vi fortfarande på mycket höga nivåer i nöjdhet. I öppna

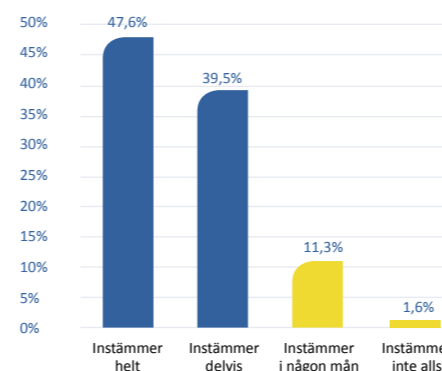
kommentarer om SISU är det mesta väldigt positivt förutom någon enstaka, som t.ex. önskar mer stöd med rekrytering. 41,2% av respondenterna anger att föreningens behov av att utveckla digitala verktyg

är "stort" eller "mycket stort" och de mest efterfrågade områdena är administrativa system såsom Idrott Online och Sportadmin, Sociala medier och System för ekonomihantering.

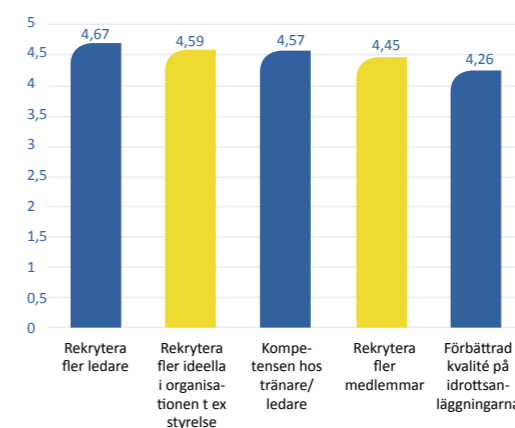
Vilka områden anser du att föreningen har störst behov av att utveckla sig inom när det gäller digitalisering?

Sammantaget, jag och min förening är nöjd med SISU:s arbete

Vilka områden är viktigast för föreningens verksamhet?

Några citat från året

"Vi har kontinuerligt arbetat med SISU under året för att starta upp verksamhet, tex ett värdegrundsarbete. Vi har även en barn- och ungdomsutvecklare som arbetar med vår förening som varit guld värld! Jag som ny ordförande har haft stöd i mitt arbete, jag vet vart jag ska vända mig med frågor. SISU peppar till utveckling och förändring!"

"Vi är nöjda med den kontakt vi haft men hade önskat att SISU mer aktivt riktar in sig på föreningslivens svårigheter med rekrytering, nya generationer där medlemskap inte längre är den form som är aktuell, således hur det påverkar våra aktiviteter och ekonomi och möjlighet att bedriva verksamhet."

Personalen mot nya höjder

Personalen är vår viktigaste resurs. Hög kompetensnivå är avgörande för att kunna ge rätt stöd till länets föreningar och nå fram till de beslutsfattare vi vill kunna påverka. Därför är utveckling av personalen och deras kompetens en viktig framgångsfaktor.

Det bekräftas också i vår årliga ordförandemätning, där 87 procent av de tillfrågade ordförandena är nöjda eller mycket nöjda med vårt arbete, något som till stor del utgår från det bemötande de får. Vi har väl uppbyggda och fungerande rutiner för personal- och kompetensplanering, för rekrytering och introduktion samt för att agera när saker inte blir som vi tänkt oss eller vid kris.

Under 2018 har mycket av kompetensutvecklingen landat inom ramen för årets tema, "rörelserikedom". Under våren genomförde vi ett flertal utbildningstillfällen med Dr Dean Kriellaars, bland annat inom Movement Preparation. Vi deltog även med personal i Pep-talks för ledare och för yrkesverksamma i samband med Change the game.

GDPR har haft stor inverkan på året, inte minst när det gäller vår interna kompetensutveckling. Vi har under 2018 haft en grupp med ansvar för att öka kunskap både internt och externt.

Utöver detta har vi i samband med kick-off och personalkonferens fokuserat på kompetensutveckling inom bland annat digitalisering, kommunikation och jämställdhet. Som en del i RF:s satsning på utvecklingsresan "Ett stärkt ledarskap" har hela ledningsgruppen deltagit i Riksidrottsförbundets ledarskapsprogram.

Regionala kompetensutvecklingsdagar med fokus på våra nya spelregler

Vi stod tillsammans med SISU riks som värdar för årets regionala kompetensutvecklingsdagar där fokus var SISU Idrottsutbildarnas nya riktlinjer och förhållningssätt för bildning och utbildningsverksamhet. Chefer och idrottskonsulenter från Norrbotten, Jämtland/Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten fick bland annat ta del av en inspirerande föreläsning av Hans Abrahamsson Universitetslektor, Institutionen för globala studier vid Göteborgs Universitet

William Grenholm, barn- och ungdomsutvecklare, Skellefteå.

Lärgrupp, kurs och processarbete per idrott.

Idrott	Antal utbildningar		Antal utbildningstimmar		
	2018	2017	2018	2017	
Akademisk Idrott	28	14	269	98	↗
Amerikansk Fotboll	3	0	79	0	↗
Badminton	42	45	285	330	↘
Bandy	34	37	208	255	↘
Bangolf	13	16	233	264	↘
Baseboll & Softboll	4	10	79	153	↘
Basket	91	68	1001	819	↗
Bilsport	32	59	369	956	↘
Bordtennis	26	31	265	293	↘
Boule	20	17	370	259	↗
Bowling	21	16	308	222	↗
Boxning	4	10	76	105	↘
Bridge	25	7	465	131	↗
Brottning	0	6	0	94	↘
Budo & Kampsport	62	75	1083	1326	↘
Bågskytte	13	14	127	153	↘
Casting	10	7	75	37	↗
Cricket	1	6	6	35	↘
Curling	8	6	120	59	↗
Cykel	5	17	28	227	↘
Danssport	67	89	905	1183	↘
Draghundsport	4	2	49	11	↗
Flygsport	4	7	78	137	↘
Fotboll	2186	2508	23010	26781	↘
Friidrott	62	47	778	645	↗
Frisbee	3	3	40	40	↔
Fäktning	0	1	0	12	↘
Golf	98	152	970	1812	↘
Gymnastik	115	95	953	709	↗
Handboll	110	106	1118	1110	↗
Innebandy	998	1078	10328	12602	↘
Ishockey	267	346	3838	4225	↘
Islandshäst	1	3	12	32	↘
Judo	7	10	77	80	↘
Kanot	7	11	106	155	↘
Karate	37	88	627	681	↘
Klättring	114	115	817	1233	↘
Konståkning	52	49	607	602	↗
Korpen	206	189	1553	1494	↗
Kärlsport	2	0	18	0	↗
Motorcykel & Snöskoter	22	22	315	336	↘
Orientering	34	65	554	832	↘
Parasport	48	107	431	1170	↘
Ridsport	859	946	13878	13648	↗
Rugby	3	1	23	12	↗
Segling	32	99	249	1296	↘
Simidrott	88	105	779	1074	↘
Skateboard	14	9	102	84	↗
Skidor	149	189	1586	1763	↘
Skidskytte	2	1	13	10	↗
Skolidrott	23	26	186	223	↘
Skridsko	2	6	17	79	↘
Skyttesport	23	27	304	470	↘
Sportdykning	8	1	174	12	↗
Squash	15	15	246	315	↘
Styrkelyft	6	7	101	91	↗
Taekwondo	88	96	1628	1801	↘
Tennis	10	7	151	121	↗
Triathlon	0	3	0	28	↘
Tyngdlyftning	1	4	26	48	↘
Volleyboll	116	143	1565	2098	↘

Håll koll på vad vi gör

I våra egna kanaler hittar du information om såväl evenemang som tider för ansökningar och allt däremellan.

Nyhetsbrev

Vårt nyhetsbrev innehåller viktig information om vad som händer inom idrotten i Västerbotten, t.ex. när det gäller LOK-stöd, Idrottslyft och aktuella utbildningar. Får du inte vårt nyhetsbrev så kan du enkelt skaffa prenumeration via länken nedan.

<http://www.sisuidrottsutbildarna.se/vasterbotten>

Facebook

Här hittar du inspiration, ny forskning och allmän information om vad som händer inom idrotten i stort och i Västerbotten.

www.facebook.com/vasterbottensidrotten

Hemsida

På vår hemsida hittar du information om aktuella utbildningar, utbildningsmaterial, information om vilket stöd din förening kan få för utvecklingsarbete och en hel del inspiration och användbara verktyg.

<http://www.sisuidrottsutbildarna.se/vasterbotten>